

Gasten en deelnemers begeleiden

Colofon

Uitgeverij: Edu'Actief b.v.
0522-235235
info@edu-actief.nl
www.edu-actief.nl

Auteur(s):
Jetty de Vries en Gretha Tolsma

Inhoudelijke redactie:
Jessica Satink

Eindredactie:
Astrid Habraken - van Esdonk – Tekstbureau Flytande

Titel: Gasten en deelnemers begeleiden

ISBN: 978 90 3722 668 3

© Edu'Actief b.v.2016

Behoudens de in of krachtens de Auteurswet gestelde uitzonderingen mag niets uit deze uitgave worden verveelvoudigd, opgeslagen in een geautomatiseerd gegevensbestand, of openbaar gemaakt, in enige vorm of op enige wijze, hetzij elektronisch, mechanisch, door fotokopieën, opnamen of enige andere manier, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de uitgever.

Voor zover het maken van reprografische verveelvoudigingen uit deze uitgave is toegestaan op grond van artikel 16h Auteurswet dient men de daarvoor wettelijk verschuldigde vergoedingen te voldoen aan de Stichting Reprorecht (www.reprorecht.nl). Voor het overnemen van gedeelte(n) uit deze uitgave in compilatiewerken op grond van artikel 16 Auteurswet kan men zich wenden tot de Stichting PRO (www.stichting-pro.nl).

De uitgever heeft ernaar gestreefd de auteursrechten te regelen volgens de wettelijke bepalingen. Degenen die desondanks menen zekere rechten te kunnen doen gelden, kunnen zich alsnog tot de uitgever wenden.

Door het gebruik van deze uitgave verklaart u kennis te hebben genomen van en akkoord te gaan met de specifieke productvoorwaarden en algemene voorwaarden van Edu'Actief, te vinden op www.edu-actief.nl.

Inhoudsopgave

Thema 2 Begeleidt gasten en deelnemers bij een recreatieve activiteit 5

Inleiding 6

Oriëntatie 7

Planning 9

■ Cursus: Begeleidt gasten en deelnemers bij een recreatieve activiteit 10

■ Training: Begeleidt deelnemers bij de familie-fietspuzzeltocht 44

■ Project: Begeleidt deelnemers bij de themafeestavond voor jongeren 50

Evaluatie van het thema 57

Thema 3 Begeleidt gasten en deelnemers bij een sportclub 59

Inleiding 60

Oriëntatie 61

Planning 63

■ Cursus: Begeleidt gasten en deelnemers bij een sportclub 64

■ Training: Het ontvangen en begeleiden van deelnemers tijdens een sportactiviteit 93

■ Project: Assisteren bij een sporttoernooi/sportevenement 99

Evaluatie van het thema 105

■ ■ ■ Thema 2

Begeleidt gasten en deelnemers bij een recreatieve activiteit

Inleiding

Dit thema gaat over het begeleiden van gasten en deelnemers bij een recreatieve activiteit. Het eerste gedeelte, de cursus, gaat over verschillende doelgroepen en de soorten recreatieve activiteiten die er zijn. Daarna gaat het over hoe je de gasten het beste kunt begeleiden bij deze activiteiten.

Het tweede gedeelte is de training. Hierin ga je zelf aan de slag met het begeleiden van gasten en deelnemers bij een recreatieve activiteit. Je leert dit stap voor stap uit te voeren. Het derde gedeelte van dit thema bestaat uit het project: begeleiden van campinggasten bij de slotavond. Je laat zien wat je geleerd hebt en dat je dit kunt toepassen in de praktijk.

Wijze van beoordelen thema

Je wordt beoordeeld op alle onderdelen. In het onderdeel cursus word je beoordeeld op de gemaakte opdrachten en de toets. Daarnaast op je deelname in de les. Bij het onderdeel training moet je een demonstratie uitvoeren en krijg je een beoordeling. Bij het project word je beoordeeld op het product dat je oplevert en op de samenwerking tijdens het project.

Oriëntatie

Opdracht 1 Wat doe jij tijdens een vakantie?

Ben je weleens met je familie op vakantie in Nederland geweest? Zo ja, welke activiteiten deed jij toen?

Opdracht 2 Wat doen je familieleden tijdens een vakantie?

Welke activiteiten deden je familieleden tijdens dezelfde vakantie? Beschrijf dit per familielid.

Opdracht 3

a. Heb je toen je klein was zelf weleens meegedaan aan de knutselochtenden op een bungalowpark of camping?

- ja
 nee

b. Zo ja, vertel hoe je uitleg kreeg over wat je ging maken. Wie deed dat? Hoe ging dat en welke instructies kreeg je?

c. Zo nee, zoek op internet een groot bungalowpark op en kijk of ze ook knutselochtenden aanbieden voor de kinderen. Schrijf hieronder op wat je vindt.

Opdracht 4 Begeleiden van een groep mensen

a. Heb je weleens een groep mensen informatie gegeven of begeleid?

ja

nee

b. Zo ja, waar heb je dit gedaan? Vertel in het kort hoe je dit hebt gedaan.

c. Zo nee, zou je dit kunnen? Waarom wel of niet?

Planning

Je gaat nu een planning voor dit thema maken waarbij je zoveel mogelijk rekening houdt met je sterke kanten en je ontwikkelpunten.

- Lees eerst het thema globaal door. Wat komt er aan de orde? Denk aan het aantal opdrachten, de hoeveelheid theorie, de moeilijkheidsgraad en de hoeveelheid tijd die je verwacht ermee bezig te zijn. Is er groepswork? Moet je dingen organiseren? Wat moet je op school doen en wat kan ergens anders?
- Bepaal vervolgens in overleg met je docent waar je het best kunt beginnen en waar je extra aandacht aan gaat geven.
- Vul daarvoor het planningsformulier helemaal in. Je kunt beter tijd overhouden dan tekortkomen.
- Noteer afspraken en data waarop je iets moet opleveren of doen in je agenda.

Planning thema 2 – Begeleidt gasten en deelnemers bij een recreatieve activiteit			
Cursus – Begeleidt gasten en deelnemers bij een recreatieve activiteit			
Datum	Geschatte tijd	Werkelijke tijd	Plaats (school, bpv, thuis)
1. De doelgroepen bij recreatieve activiteiten			
Datum	Geschatte tijd	Werkelijke tijd	Plaats (school, bpv, thuis)
2. Recreatieve activiteiten			
Datum	Geschatte tijd	Werkelijke tijd	Plaats (school, bpv, thuis)
3. Het proces van een recreatieve activiteit			
Datum	Geschatte tijd	Werkelijke tijd	Plaats (school, bpv, thuis)
Training – Begeleidt deelnemers bij de familie-fietspuzzeltocht			
Datum	Geschatte tijd	Werkelijke tijd	Plaats (school, bpv, thuis)
Project – Begeleidt deelnemers bij de themafeestavond voor jongeren			
Datum	Geschatte tijd	Werkelijke tijd	Plaats (school, bpv, thuis)
Evaluatie van het thema			
Datum	Geschatte tijd	Werkelijke tijd	Plaats (school, bpv, thuis)

Cursus

Begeleidt gasten en deelnemers bij een recreatieve activiteit

Inleiding	11
Taal	11
1. De doelgroepen bij recreatieve activiteiten	12
1.1 Doelgroepen	12
1.2 Doelgroep peuters	13
1.3 Doelgroep kleuters	14
1.4 Doelgroep schoolgaande kinderen	15
1.5 Doelgroep jongeren	15
1.6 Doelgroep volwassenen	16
1.7 Doelgroep senioren	18
1.8 Ervaring uit de praktijk	19
2. Recreatieve activiteiten	20
2.1 Wat is recreatie?	20
2.2 Hoe belangrijk is recreatie in Nederland?	21
2.3 Welke recreatieve activiteiten zijn er?	22
2.4 Recreatieve activiteiten per doelgroep	25
2.5 Recreatieve activiteiten voor peuters	25
2.6 Recreatieve activiteiten voor kleuters	26
2.7 Recreatieve activiteiten voor jonge schoolkinderen	26
2.8 Recreatieve activiteiten voor jongeren	27
2.9 Recreatieve activiteiten voor volwassenen	27
2.10 Recreatieve activiteiten voor senioren	28
2.11 Ervaring uit de praktijk	29
3. Het proces van een recreatieve activiteit	30
3.1 Inleiding	30
3.2 Gasten ontvangen en informeren	31
3.3 Gasten adviseren, enthousiasmeren en activeren	33
3.4 Gasten begeleiden bij recreatieve activiteiten	36
3.5 Voortgang bewaken bij een recreatieve activiteit	38
3.6 Problemen oplossen bij een recreatieve activiteit	39
3.7 Onvoorziene situaties tijdens een recreatieve activiteit	40
3.8 Rapporteren van een recreatieve activiteit	42

3.9 Ervaring uit de praktijk 43

Inleiding

In deze cursus lees en leer je over de soorten gasten die er zijn bij een recreatiebedrijf. Deze gasten worden ingedeeld in doelgroepen. Per doelgroep hebben mensen recreatieve activiteiten die ze in hun vrije tijd het liefst uitvoeren.

Wanneer jij de gasten kunt indelen in die doelgroepen, weet je ook hoe je ze kunt aanspreken, ontvangen en informeren. Ook weet je welke activiteiten bij ze passen. Je leert hoe je gasten kunt activeren en hoe je ze begeleidt tijdens de activiteit.

Leerdoelen

- Je kent de verschillende doelgroepen van gasten: peuters, kleuters, jong schoolkinderen, jongeren, volwassenen en senioren.
- Je weet de belangrijkste kenmerken per doelgroep.
- Je weet op welke manier je de verschillende doelgroepen kunt ontvangen, vragen kunt beantwoorden en de gasten kunt informeren.
- Je weet op welke manier je de verschillende doelgroepen kunt enthousiasmeren en activeren om mee te doen aan een activiteit.
- Je kent de recreatieve activiteiten die voor de verschillende doelgroepen worden georganiseerd.
- Je kunt informatie halen uit de planning van een recreatieve activiteit.
- Je kunt volgens de planning van een recreatieve activiteit werken.
- Je weet wat je moet doen als de recreatieve activiteit niet volgens plan verloopt.
- Je herkent onvoorziene situaties tijdens een recreatieve activiteit.
- Je weet wie je wanneer moet inschakelen bij onvoorziene situaties.

Taal

- Neem de theorie door en onderstreep de woorden die je niet kent.
- Noteer deze woorden in de woordenlijst en zet de betekenis erbij.
- Na afloop van de cursus neem je dit overzicht op in je taalportfolio.

- < Gebruik het werkmodel: Woordenlijst op <http://dienstverlening.factor-e.nl/>.

1. De doelgroepen bij recreatieve activiteiten

1.1 Doelgroepen

Jij gaat op een warme zomerdag met je vrienden naar het strand. Je ouders gaan op diezelfde dag een fietstochtje maken, terwijl je grootouders het veel te warm vinden en verkoeling zoeken onder een parasol aan de waterkant. Dit zijn allemaal recreatieve activiteiten. Terwijl je deze uitvoert ben je een 'recreant'.

Recreatieve activiteiten zijn voor alle mensen van alle leeftijden. Welke activiteiten je doet, hangt van een aantal factoren af:

- welke leeftijd je hebt
- waar je interesse ligt, wat je leuk vindt
- waar je woont en wat er in je omgeving te doen is aan activiteiten.

Leeftijd speelt een belangrijke rol bij wat je doet in je vrije tijd. Daarom delen wij de recreanten in per doelgroep. Elke groep heeft eigen kenmerken, die bepalen hoe je deze doelgroep kunt aanspreken. Hierdoor kunnen we ook iets vertellen over welke recreatieve activiteiten passen bij deze doelgroepen.

De doelgroepen recreanten waar je mee aan de slag gaat zijn:

- peuters
- kleuters
- schoolgaande kinderen
- jongeren
- volwassenen
- senioren.

Opdracht 1 Je eigen familie indelen in doelgroepen

Schrijf hieronder de namen en leeftijden van je gezin met ouders/verzorgers en broers en zussen en van jezelf. Zet achter elke naam de doelgroep waarin je denkt dat ze horen:

Mijn gezinsleden zijn:

Naam	Leeftijd	Doelgroep
1.		
2.		
3.		
4.		

Naam	Leeftijd	Doelgroep
5.		
6.		
7.		
8.		

1.2 Doelgroep peuters

Kenmerken peuters

Vanaf anderhalf jaar is een kind een peuter. Een peuter gaat steeds beter lopen en gaat zelf op onderzoek uit. Thuis zijn veel dingen nieuw, maar op vakantie is alles nieuw. Ouders moeten peuters verzorgen en opvoeden: wat mag wel en wat mag niet? Dit gaat in de vakantie gewoon door.

Kenmerkend voor peuters is dat ze alles zelf willen doen: zelf drinken uit het bekertje en zelf eten. Wanneer de ouder geen aandacht geeft of als iets niet lukt, kan een peuter erg boos en driftig worden. Peuters spelen graag, het liefst met de ouders. Ze helpen graag mee en doen na wat hun ouders doen. Peuters vinden ook andere kinderen interessant, maar ze kijken vooral naar elkaar en spelen nog niet echt samen. Op vakantie zal de peuter zich vooral richten tot zijn ouders of broertjes en zusjes. Bij de meeste activiteiten gaat de ouder of verzorger mee. Wanneer er een ouder broertje of zusje is, gaat de peuter vaak mee op pad.

Communiceren met peuters

De ontwikkeling van de taal bij peuters is erg verschillend. Sommige peuters spreken nog met één of twee woorden, terwijl andere al hele zinnen maken. Vaak hebben ze ook een fase waarin ze overal nee tegen zeggen.

Wanneer een peuter jou niet begrijpt, kunnen ouders je hierbij helpen. Laat de peuter aan je wennen. Bij een recreatieve activiteit kun je hem of haar aanspreken en hele eenvoudige activiteiten laten uitvoeren.

Opdracht 2 Noem drie kenmerken van peuters

Noem drie kenmerken van de doelgroep peuters.

1.3 Doelgroep kleuters

Kenmerken kleuters

Een kind vanaf vier jaar noemen we een kleuter. Tussen de vier en zes jaar hebben kinderen veel fantasie. Dit zie je vooral als ze aan het spelen zijn en hele verhalen kunnen bedenken. Fantasie en werkelijkheid lopen door elkaar heen. Kleuters kunnen al veel dingen zelf. En wanneer ze mee op vakantie gaan, is dat voor de ouders iets gemakkelijker dan bij een peuter. Spelen is voor een kleuter het allerbelangrijkste. Kleuters rennen, klimmen, fietsen, schommelen, knippen, plakken en kleuren. Ze leren alles spelenderwijs.

Kleuters gaan naar de kleuterschool. Daar ontmoeten ze leeftijdsgenootjes waarmee ze samen spelen. Omdat ze dit gewend zijn, maken ze tijdens de vakantie snel vriendjes en kunnen ze uren samen spelen. Ze doen graag mee aan recreatieve activiteiten als samen spelletjes doen, spelen in de speelhoek of knutselen. Omdat de motoriek van kleuters fijner wordt, kunnen ze steeds beter knutselen. Knippen, plakken, rijgen, inkleuren, prikken en puzzelen vinden ze daarom erg leuk om te doen.

Communiceren met kleuters

Een kleuter kan al verhalen vertellen of verzinnen. Het kind is al meer gewend aan 'vreemde' mensen om zich heen. Een kleuter die niet verlegen is, kun je prima aanspreken. Hij of zij kan meestal ook zelfstandig, zonder ouders, aan recreatieve activiteiten meedoen. Maar let wel op, spelregels zijn soms lastig voor de kleuter.

Opdracht 3 Kijkdoos maken

Tijdens een knutseluurtje op de camping krijgen de kleuters de opdracht om een kijkdoos te maken. Is dit een geschikte opdracht voor een kleuter?

Beargumenteer je antwoord.

1.4 Doelgroep schoolgaande kinderen

Kenmerken schoolgaande kinderen

Vanaf je vijfde jaar moeten kinderen naar de basisschool. Daar gaan de ontwikkelingen van een kind ineens erg snel. Op school leren ze veel nieuwe dingen. Ze leren lezen en schrijven, zelfstandig fietsen, zelf naar de winkel gaan, omgaan met vriendjes. Ze leren ook keuzes maken. Hierdoor weten ze precies wat ze willen doen, bijvoorbeeld buiten voetballen of binnen op de bank een gamespelletje doen. Omdat ze hun eigen interesses ontwikkelen, kiezen ze vaak bewust voor een sport die ze leuk vinden. Deze groep vindt het spannend en leuk om op vakantie te gaan. De kinderen maken gemakkelijk vakantie-vriendjes. Ook is het een leuke groep om recreatieve activiteiten voor te organiseren, ze doen graag mee. Spelen vinden ze fijn, ze zijn graag creatief bezig met knutselen of een hut bouwen.

Communiceren met jonge schoolkinderen

Het jonge schoolkind kun je gemakkelijk aanspreken, vragen stellen en dingen uitleggen. De meeste dingen begrijpen deze kinderen zeker. Wanneer je een kind aanspreekt is het soms handig om op je hurken te gaan zitten, op gelijk niveau. Een kind dat niet verlegen is, zal je ook antwoord geven. Kinderen die iets meer verlegen zijn, moeten even wennen aan de situatie. Bij een grote groep jonge schoolkinderen die je wat wilt uitleggen, is het goed dat je vooraf afspraken maakt. Vooral bij leuke buitenspelletjes gaan ze het liefst meteen aan de slag!

Opdracht 4 Rollenspel begeleider en jong schoolkind

Deze opdracht doe je samen met twee medestudenten. Twee van jullie spelen een rollenspel, de derde beoordeelt wat jullie goed deden en wat beter kan. De ene student speelt de recreatiemedewerker en de andere neemt de rol van een jong schoolkind. De situatie: het jonge kind is aan het zwemmen in het binnenbad, maar haalt gevaarlijke capriolen uit. Andere kinderen hebben er last van. Je gaat als begeleider het kind hierop aanspreken. Let in je rollenspel op wat je zegt, op je houding en denk na over waar je dit gesprek voert. Je speelt het rollenspel drie keer; bij de laatste keer gebruik je de feedback van je medestudenten, zodat het gesprek steeds beter wordt.

1.5 Doelgroep jongeren

Kenmerken jongeren

Vanaf twaalf jaar gaan kinderen meestal naar een 'grote' school, het voortgezet onderwijs. Op deze leeftijd gaan ze steeds meer hun eigen weg. Ze hebben hun eigen vrienden en hun eigen 'dingen'. Ouders krijgen steeds minder grip op hun kinderen, maar duidelijke regels en afspraken zijn wel nodig. Jongeren proberen deze grenzen altijd uit. Jongeren moeten leren hun eigen verantwoordelijkheid te nemen. Ze proberen vaak nieuwe dingen uit, bijvoorbeeld met hun kleding, kapsel en met alcohol.

Het gedrag verschilt in deze fase per kind. Het ene kind komt rustig door deze fase heen en het andere ervaart veel problemen en is opstandig. Wanneer het jongere kind iets ouder wordt, komt de fase van adolescent. In deze fase word je volwassen: sociaal, lichamelijk en maatschappelijk. Jongeren gaan meestal nog wel met de